

Istina o sv. Pavlu

---

petkom u 10:15

ECTS 3

amdg.ffrz.hr → nastava → FFRZ

Pavao iz Tarza: tekstovi i teme

IP1209, ISVU 201288

*Izborni predmet iz
Biblike Novoga zavjeta*

amdg.ffrz.hr → nastava → FFRZ

Istina o sv. Pavlu

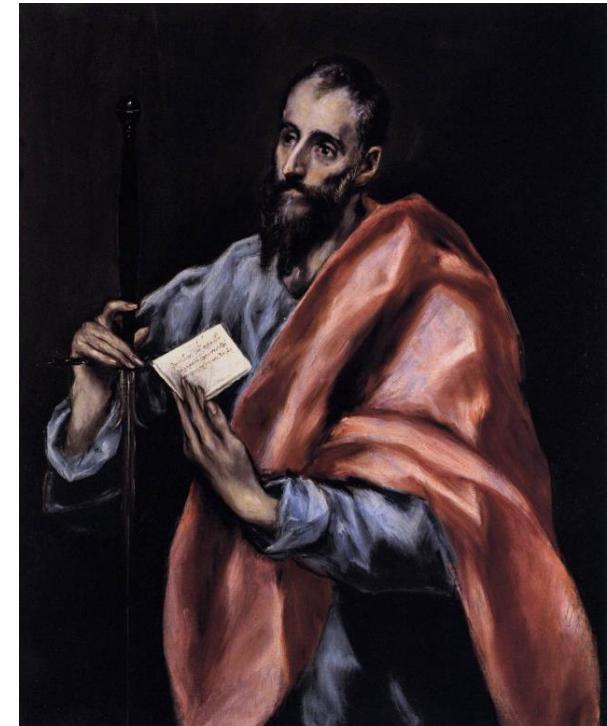

Životni put najvećega misionara u Dj

- a) Početci i 1. misije
- b) „Putopis”: popis mjesta
- c) 2. i 3. misije, put u Rim

Životopis Pavla, apostola

- *Djela apostolska:*
  - Obraćenje, tri misijska putovanja → Rim
    - Opis: „oni”;
    - svjedočenje: „mi” od Dj 16,10:
    - Luka, misije u Europi, put u Rim
  - *Pavlove poslanice:*
    - Podrijetlo, obraćenje, veza s Kristom
  - *Deuteropavlovske poslanice:*
    - Oproštaj (usp. Pnz)

Putopis u Dj

- Pavao blizak nama Dj 27,27:
- Na lađi po Jadranu, 14. noć
  - Početak 9,11 (22,3):
- Taržanin Savao (objava Ananiji)
  - Ja sam iz Tarza u Ciliciji (21,39)
(pred tisućnikom u Jeruzalemu)
  - Školovanje (pred narodom 22,3):
- Rođen sam u Tarzu, odrastao
u Jeruzalemu do nogu *Gamalijelovih* (usp. 5,34):
  - Farizej, učitelj Zakona (34):
ako je Božji plan, nećete ga uništiti (39)

Početci

■ U Jeruzalemu

- Josip, levit s Cipra (Dj 4,36):
- Prozvan Barnaba, sin utjehe
- Prodao njivu (37)

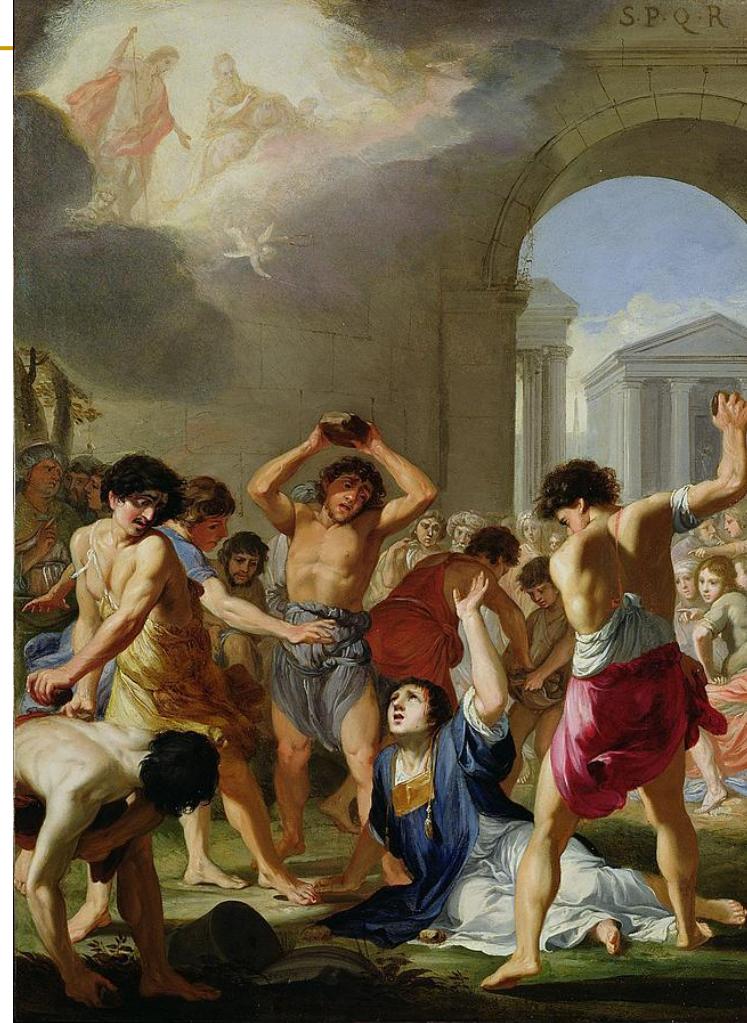
■ Stjepana kamenuju (7,58; 8,1)

- Pavao kamenovan u Listri (14,19)

■ Mladić Šaul, čuvar ogrtača svjedocima (58 usp. 22,20)

- Čuvao sam odjeću
(Pavao narodu u Jeruzalemu 22,20)

■ Pristao na osudu (8,1)

Do obraćenja

- Pavao čuje Stjepana? (9,59s):
  - „primi duh moj” (59),
  - „ne uzmi im za grijeh” (60)
- Velik progon protiv Crkve (8,1 usp. 3):
  - Pustoši *Crkvu*, upada u kuće i baca u tamnicu (3)
  - Zna Ananija (9,13): „učinio tolika zla svetima”
    - isto ime: veliki svećenik koji osuđuje Pavla (23,2; 24,1)
  - Znaju Damaščani (9,21):
    - „istrebljivao u Jeruzalemu, došao uhitići”
  - Protiv *učenika* (9,1);
  - želi uhitići ljude od ovoga *Puta* i u Damasku (2)
    - 1) Crkva, 2) Put, 3) učenici, 4) braća

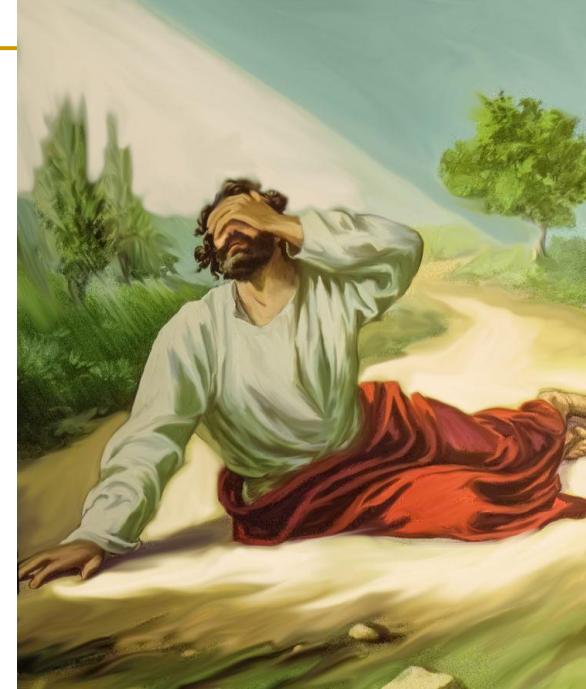
Progonitelj, obraćenik

- Unutarnja motivacija
i pravna preciznost (Dj 9,1s):
- Prijetnja i ubojstvo protiv Gospodinovih učenika (1)
- Dokument od Velikoga svećenika (2)
  - Za sinagoge u Damasku (ondje kršćani!)
  - Susret s Kristom (9,3-9):
- Svjetlost (3), glas (4), Isus (5)
  - Pratnja samo čuje (7)
- Pavao ustaje, slijep (8), tri dana (9)
  - U Dj još 3x (Barnaba apostolima, Pavao narodu i pred kraljem Agripom)

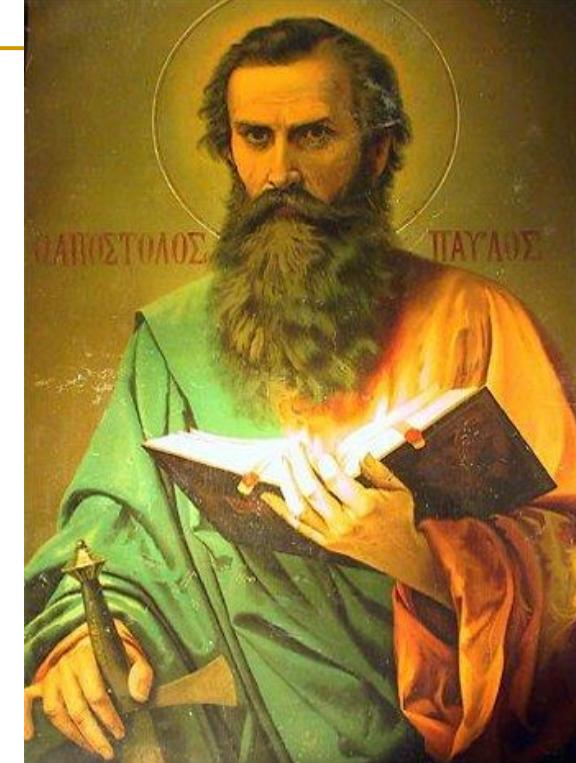
Damask

- Dolazak, adresa (Dj 9,8.11)
- Slijep, uveden
- Kod Jude u Ravnoj
  - moli, u viđenju vidi Ananiju (12)
  - Objava Ananiji o Pavlu (15):
- Odabrana posuda, pribor (15)
- Gospodinovo ime pred narode i kraljeve i Izraelce
- Trpljenje (16)
  - *Sakramentalna potvrda (9,19):*
- Kršten (19)
  - Primljen kod *učenika (9,19 ⇄ 9,1)*

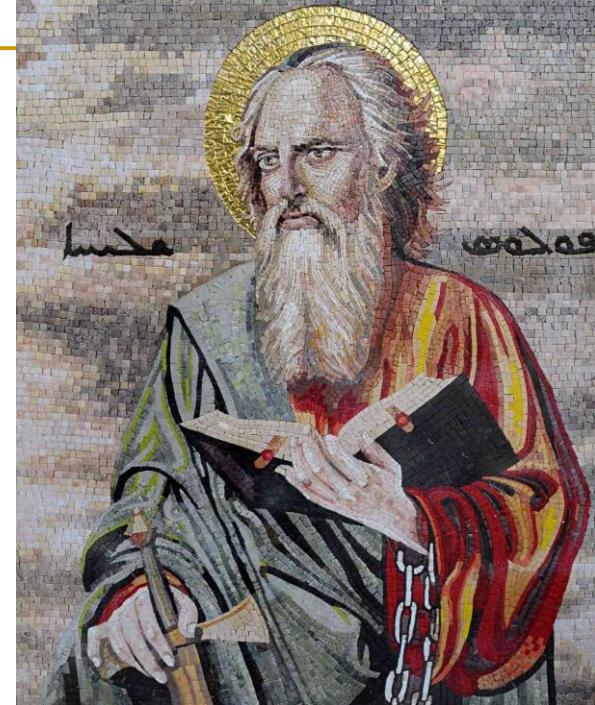
Misionar u Damasku

- Po sinagogama (9,20):
- Propovijeda:
Isus je Sin Božji (9,20)
  - Znaju za njega (9,21 usp. 8,3; 9,13)
  - Stvara zabunu (9,22):
- Dokazuje da je Isus *Mesija* (22)
  - Odluka protivnika (9,23):
  - *Ukloniti Savla* (usp. 9,29 ← Iv 19,15)
    - Savao saznaće (24), učenici ga spašavaju (25)
    - Preko noći (25) u Jeruzalem (26)

U Jeruzalemu

- Učenici se boje Savla (Dj 9,26)
  - Barnaba svjedoči (9,27)
- pred apostolima za Pavla:
  - O susretu s Kristom
  - O propovijedanju u Damasku
- Apostoli ga primaju (9,28)
  - Prijetnja (9,29):
- *Helenisti* ga žele ukloniti (usp. 9,23)
  - Spašavanje (9,30):
- *Braća* ga šalju u Tarz

Antiohija sirijska

- Grci povjerovali u Isusa (11,22):
- Barnaba poslanik iz Jeruzalema (22)
- Odlazi u Tarz po Savla (25)
- U Antiohiji godinu dana:
kršćani (Dj 11,26)
  - Zbog gladi za Klaudija (11,28):
  - Barnaba i Savao *donose donacije* iz Antiohije u Jeruzalem (Dj 11,30)
    - = Služenje διακονία (11,29; 12,25)

Ultimate Bible
Picture Collection

Misije

- Vraćaju se u Antiohiju (12,25)
  - s njima Ivan Marko
  - U Jeruzalemu Petar, čudesno oslobođen, svratio kod njegove majke Marije (12,12)
- Barnaba i Savao proroci i učitelji (13,1)
  - 1. i 5., posljednji
- *1. misije (13,2)*
- Duh ih šalje

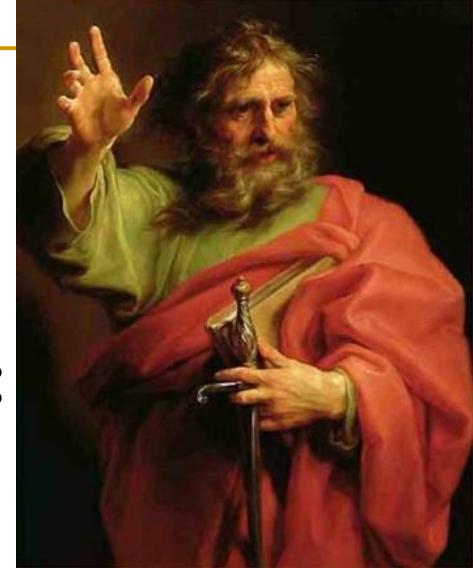
1. misije, 1. postaja: Cipar

- Djelovanje na Cipru (Dj 13,5 usp. 4,36):
- Po sinagogama, s Markom
- Prokonzul Sergije Pavao (13,7):
  - Traži Riječ Božju
  - Novost: ime, poredak u 13,9.13:
- Savao – Pavao (9)
  - Prve Pavlove riječi (13,10):
  - Žestoka osuda враčara koji odvraća od vjere
- Pavao na čelu (13), misije u Pamfiliji

Antiohija pizidijska

- Poštuju subotu (Dj 13,14)
- Na poziv Pavao drži 1. govor (16-41):
- Od Izlaska preko Davida do Isusa
  - Isusa osudili (27) bez razloga (28)
  - *Petrov argument* (Dj 2,27): David mrtav (13,36), Isus uskrsnuo (37) – Psalm 16
  - Glavni plod: oproštenje grijeha (39 Petar: 10,43)
- 1. put: *opravdanje* koje Zakon ne daje (13,39)
  - Iduće subote (45):
- napad (45) – *zavist* (kao u Solunu 17,5)
  - kao braća prema Josipu (7,9)

“Raskid” sa židovstvom

□ Pavao i Barnaba (Dj 13,46):

■ „Odbacujete Riječ pa se obraćamo narodima/poganim“

□ Prognani iz Antiohije pizidijske (13,50)

■ Misije u Ikoniju (13,51)

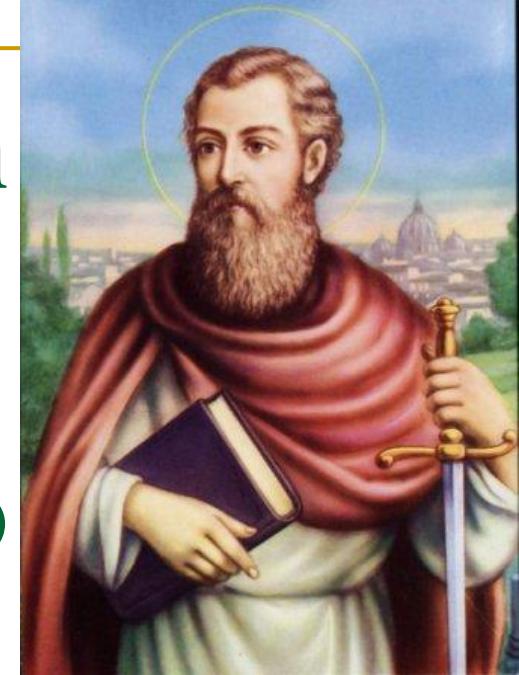
■ Misije u Listri i Derbi (14,6)

□ Pavlovo prvo čudo (14,10):

■ Hromi prohodao na Pavlovu riječ (14,10)

■ Pavao prvi put kamenovan u Listri (14,19)

□ Povratak *istim putem* (21.24)
u Antiohiju sirijsku (26)

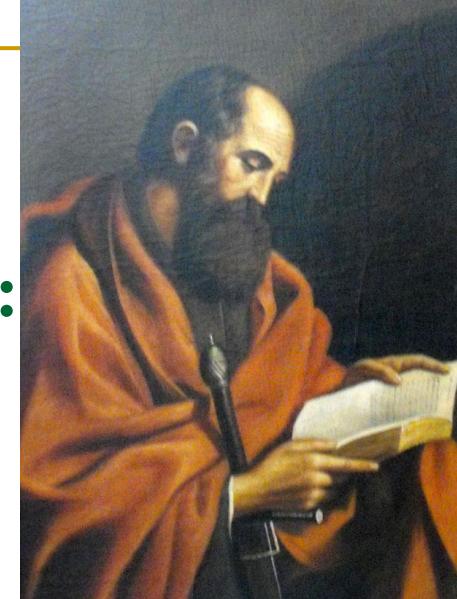
Prvi koncil

- U Antiohiji protivnici iz Judeje traže obrezanje (Dj 15,1)
- Pavao i Barnaba idu u Jeruzalem po službeno rješenje (15,2)
  - Usput: Misije u Feniciji i Samariji (15,3)
- Bivši farizeji traže obdržavanje Mojsijeva Zakona (5)
  - Odgovara 1. Petar (15,7):
- Poslan evangelizirati pogane
  - 2. Baranaba i Pavao izvješćuju (12):
- znakovi i čudesna (12)

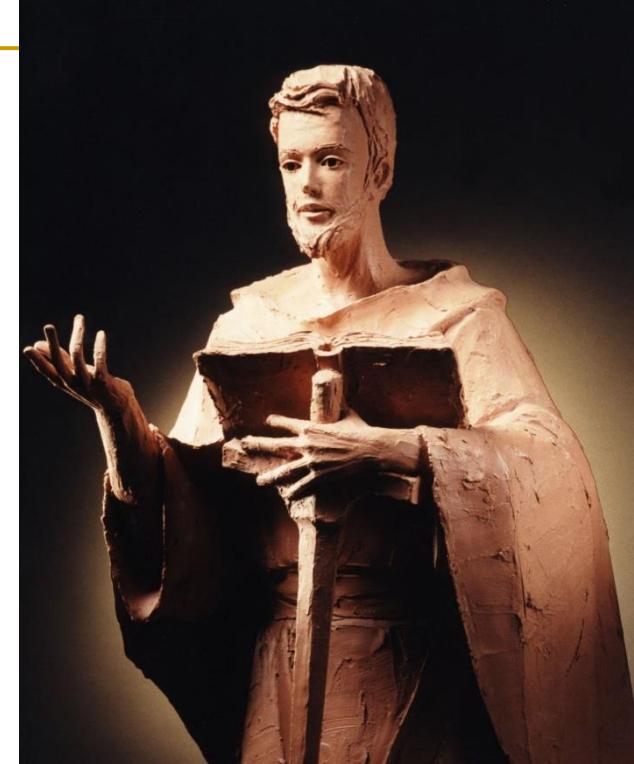
Zaključak o slobodi

- **3. Jakov mlađi, brat Gospodinov (15,13):**
  - Ivanova brata Herod smaknuo
- **Argument iz Pisma (13): Am 9,12s**
  - **Zaključak (19):**
- **Ne dodijavati obraćenim poganim (19)**
- **Pavao i Barnaba donose odgovor u Antiohiju (22)**
  - + Juda i Sila (Silvan)
  - Apostolsko pismo (23-29)
- **Pavlov razlaz s Barnabom (15,39)**
  - koji se s Markom vraća na Cipar

Pavlovi putovi u Dj:

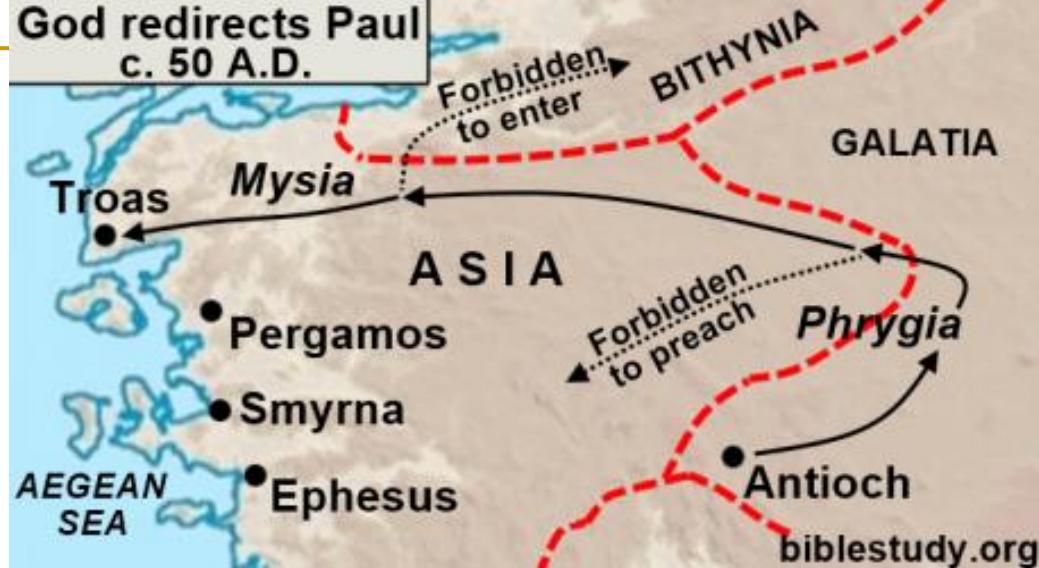
- Jeruzalem, Damask, Jeruzalem
- Tarz (9,30), Barnaba dolazi po njega (11,25)
- Antiohija, Jeruzalem, Antiohija
- 1. misije
- 2. misije (Dj 15,41):
- Sirija, Cilicija
  - Sa Silvanom, bez Barnabe i Marka

Putovi (2)

□ 2. misije (16,1):

- Derba i Listra (16,1)
- „gradovi” (4)
  - Područja (16,6s):
- Frigija, Galacija (6), Mizija (7),
- Grad: Troada (8), otok: Samotraka (11)
  - Europa, Makedonija (16,11s; 17,1):
- Neapol (11), Filipi (12)
- Amfipol, Apolonija, Solun (17,1)
  - Povlačenje iz Soluna (17,10):
- Bereja

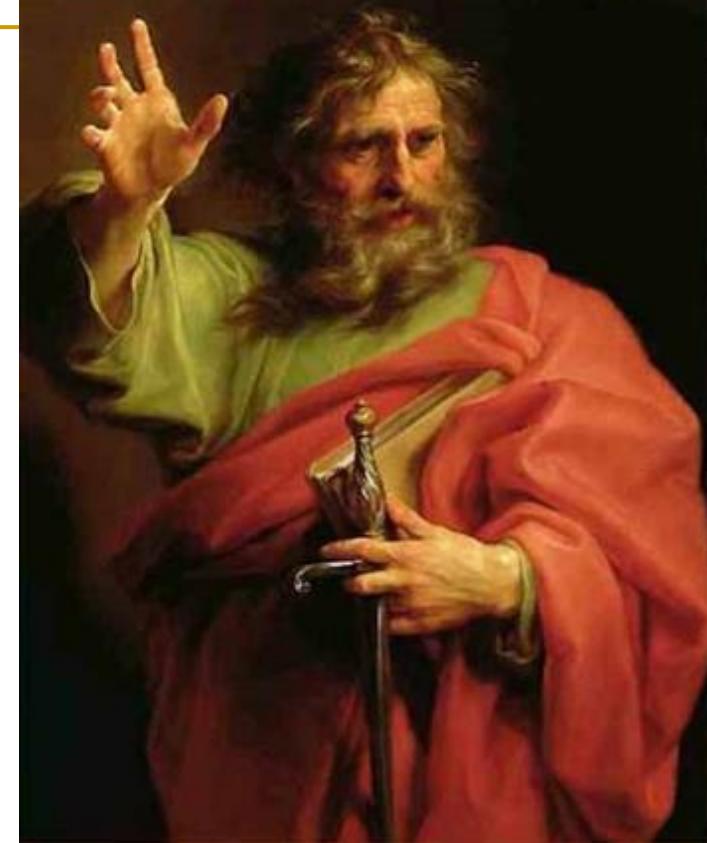
Putovi (3)

- U središtu Grčke (Ahaje 17,16):
- Atena (17,15-18,1)
  - Važno odredište (18,1):
- Korint (18,1-18,17)
  - Povratak (18,18.19.22):
- Kenhreja (18) – Efez (19) – Cezareja, Antiohija (22)
  - 3. misije (18,23s):
  - Galacija i Frigija
  - Efez
    - Povratak (20,1s)
    - Makednija, Grčka
    - Gradovi (20,6):
    - Filipi, Troada

Putovi (4)

- **Na povratku (20,13-15):**
- **As, Mitilena, Hij, Sam, Milet**
- **Put u Jeruzalem (21,1.3):**
- **Kos, Rod, Patara, Tir**
  - **Iz Tira (21,7s):**
- **Ptolemaida (7), Cezareja (8)**
- **Pavlov put u Rim (23,15.23):**
- **U Jeruzalemu (23,15)**
- **Uhićen u Cezareji (23,23)**
  - **Na ladji 27,3.5.8:**
- **Sidon, Mira (5), Knid (7), Lasej (8)**

Putovi (5)

- Prema Rimu (27,13.16):
- Uz Kretu (27,13) – oluja
- Otočić Kaud (16)
  - Iako Pavao traži da čekaju
- 14 noći po Jadranu (27,27)
  - Spašeni iz oluje 28,1:
- Malta Μελίτη
  - Dovršen put 28,14:
- Rim

2. misije

- **Važan suradnik (16,1):**
- **Timotej (Listra, Ikonij 2), obrezan (3)**
  - **Djelovanje (16,4):**
  - **Pronose odredbe Apostolskog koncila**
  - **Viđenje u Troadi (9):**
  - **Prijeđi u Makedoniju**
  - **U Filipima (16,15):**
  - **Lidija krštena**

STAINEDGLASSINC.COM

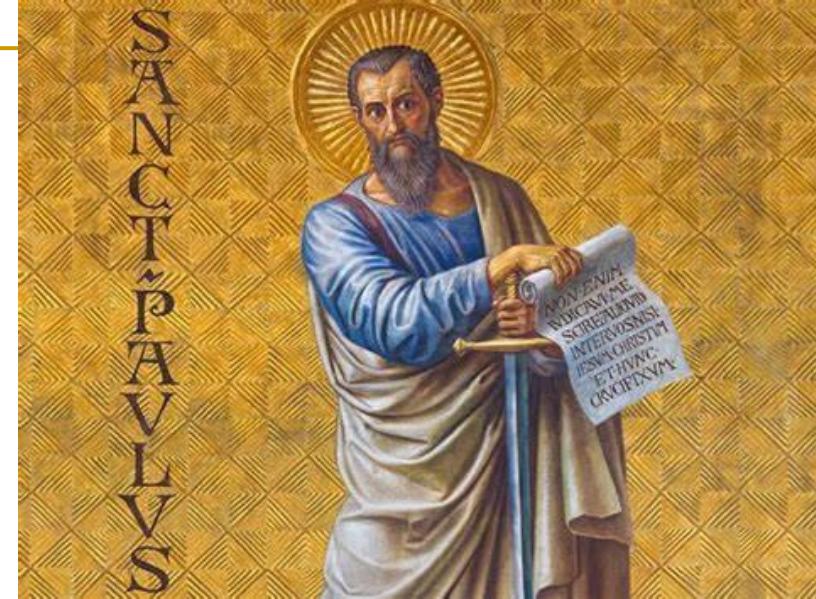
Filipi i Solun

- **FILIPI:** Pavao i Sila (16,22s.26):
  - Bičevani, zatvoreni, čudesno oslobođeni
    - Tamničar kršten (33)
    - Rimski građani (38s):
  - Zamoljeni da odu (16,39)
  - U SOLUNU (17,3):
    - U sinagogi:
„Mesija je Isus” (3)
    - Smještaj (5.7):
  - Jasonov dom
- **Zavist Židova (5):**
  - Pobunili Solun (5)
  - Optužba (17,7):
  - Isusa proglašavaju kraljem
  - Buna i u Bereji (13)

Atena, Korint

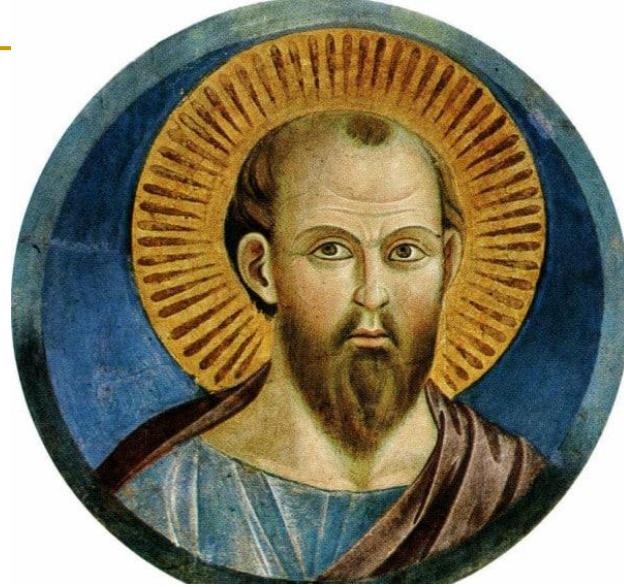
- Aktivan u ATENI dok čeka Timoteja i Silu (17,17):
- **Raspravlja:** sinagoga, trg
  - διαλέγομαι 10x – u dijalogu
  - U Solunu (17,2), Ateni (17), Korintu (18,4), Efez (19; 19,8s), Troada (20,7.9), pred Feliksom (24,25), ne u Hramu (24,12)
- **Na Areopagu (17,19-34)**
  - o Bogu, do *uskrsnuća* slušaju
  - **KORINT** – novi suradnik (18,1):
- Šatorar Akvila, rodom iz Ponta, pobjegao iz Rima

- Pavlov rad (18,4):
- Subotom u sinagogi:
  - Isus je Mesija
  - Adresa u Korintu (8):
- Kod Ticija Justa (8)

Efez

- Na 2. misijama (18,19s):
  - Ne ostaje duže vrijeme
  - Na 3. misijama (19,1):
    - Učenici, ali Ivanovi (3)
    - Kršteni (5)
      - Djelovanje (19,8.11):
        - 3 mj. raspravljao i uvjeravao
        - U sinagogi (8)
        - Kod Tirana (10)
        - Židovi i Grci (10.17)
      - Čudesa (19,11)
    - Pavlovi poslužitelji (22):
      - Timotej i Erast (usp. Rim 16,23)
      - Planovi (Dj 19,21):
        - Preko Makedonije i Ahaje u Jeruzalem (za Pedesetnicu 20,16), pa u Rim

Efez (2) i Troada

- Pobuna (19,25s):
  - Kult Artemide (28.34.35.)
  - Financijski razlozi (25)
    - Usp. Knjiga Mudrosti
  - Skup u amfiteatru (19,29-40)
    - Bez Pavla (30)
    - Pavlovi suputnici (29):
      - Gaj i Aristarh (29; 20,24; 27,2; Flmn 24)
      - U Troadi (20,7.12):
        - Lome kruh (7)
        - Pavao uskrisio mladog Eutiha (12)

Jeruzalem

- Adresa (21,15):
- Mnason Cipranin
- S Jakovom i starješinama (18)
- Pavao optužen (21):
- Da propagira otpad od Mojsija
- Prijedlog obrane (24):
- Posveti se! = pohodom u Hram dokaži da si pravovjeran
- Ipak pobuna (27):
- Židovi iz Azije
- Tisućnik s vojskom spašava Pavla

Uhićenik

- Pavao govori Jeruzalemcima (22,1-21)
- Koji viču: ukloni! (21,26)
- O pravovjernosti i susretu s Kristom, o poslanju k poganim
  - Rimski građanin uhićen (29)
  - Urota (22,12s):
- 40 ljudi posti dok ne ubiju Pavla
  - Spletke (kao kod Neh)
  - Pavao saznaje (22,16):
- Preko nećaka (16), obavještava tisućnika (20)

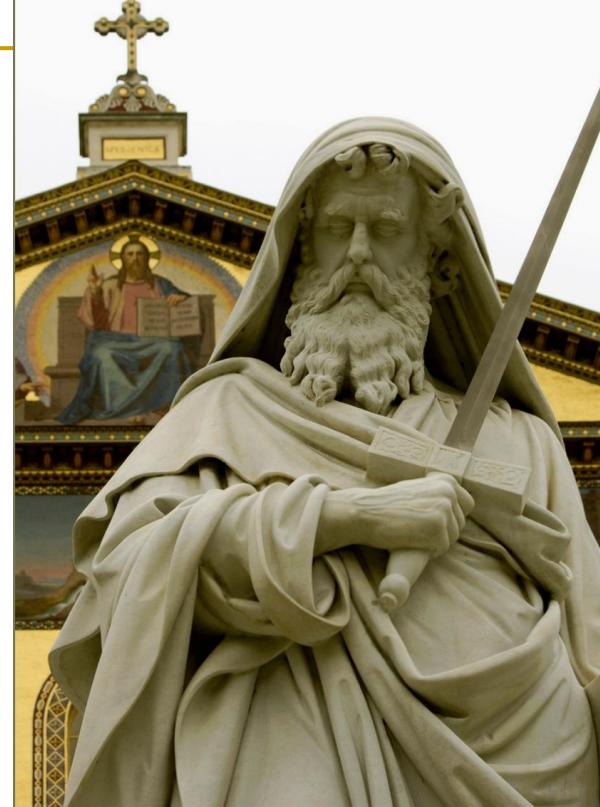
Cezareja

- Uhićenik odveden (23,23.31.33)
- **200 vojnika, 70 konjanika, 200 strijelaca, po noći (23,23)**
- U Antipatridu (31)
- U Cezareju (33)
  - **5 dana pritvoren u Herodovu dvoru (23,35; 24,1)**
  - Suđenje pred Feliksom (24,1-22)
  - **Dvije godine u pritvoru (24,27)**
  - Dolazi novi upravitelj Porcije Fest (24,27)
    - Pavao poslan k caru

Rim

- Doček u Rimu 28,15:
- Braća na Apijevu trgu
  - Smještaj (28,16):
- Pavao sa stražarom u stanu (28,16)
  - Djelovanje (17), nauk (23):
- Saziva židovske prvake (28,17)
- Iz Zakona i Proroka o Isusu (23)
  - Dvije godine slobodno naučava (31)

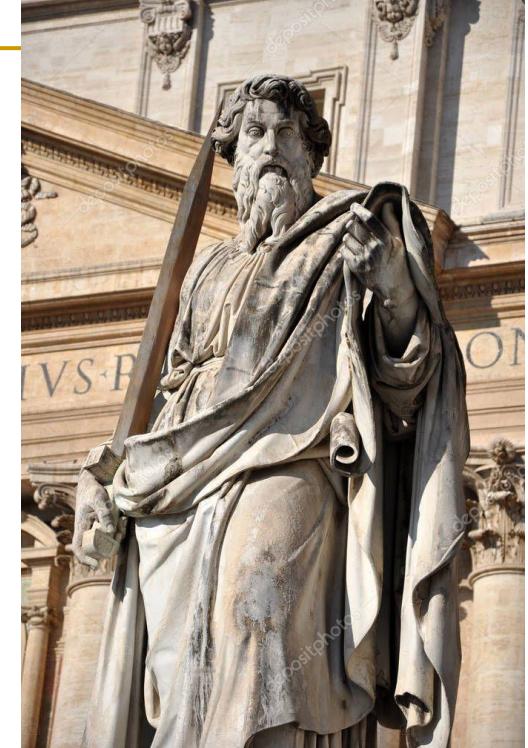
Pavao i Isus

- Pred Damaskom (Dj 9,5):
- Ja sam Isus
  - U Korintu (18,9):
- Govori! *Moj narod u Korintu*
  - U Hramu (22,18.21):
- Jeruzalem neće primiti svjedočanstvo o meni. Poslat ću te *narodima* (21)
  - Andeo Pavlu (27,24):
- Doći ćeš pred cara, suputnici će preživjeti (276 duša 27,37)

Pavao na sudu

- U Korintu (18,12):
- Pred Galionom, prokonzulom Ahaje
  - U Cezareji protiv Pavla (24,1)
- Veliki svećenik Ananija i Tertul pred upraviteljem Feliksom
  - U Cezareji (2. i 3. put) 25,6-12.23-32:
- Pred novim upraviteljem Festom (6-12)
- Pred kraljem Agripom (23-32)
  - Zaključak 25,32:
- Pavao bi bio pušten da se nije prizvao na cara

Pavlovi govori

- Dj 13,16-41: U Antiohiji
- 17,22-30: Na Areopagu
- 20,17-35: U Miletu Efežanima
- 22,1-21: Uhićenik
pred narodom
- 23,10-21: Uhićenik
pred upraviteljem Feliksom
  - 5x (po uzoru na Toru?)

